

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFŐN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdájá
Batthyány-utca 5. sz.

Az új párt.

Nem a Bánffy párt. Oh, nem! A szabadkai községi demokrata, vagy demokrata községi párt! Ez a legujabb párt, melynek érdekében akcióba lépnek Mamuzsich Lázár, Pertich Mihály, Matievics István dr. és Pleszkovich Lukács dr., a demokraták.

Nem országos politikai demokrata párt, csak községi. Vázszy Vilmos tehát egészen nyugodt lehet, az álmaikat ne zavarja az a gondolat egyetlen percig sem, hogy Mamuzsich Lázár, Perich Mihály, Matievich István dr. és Pleszkovich Lukács dr. felrándulnak Budapestre, beállítanak a képviselőház folyosójára, s ott ünnepélyes szónoklattal fogják felszólítani jönnel Szabadkára demokrata pártot szervezni. Oh, ne bántsa Vázszy Vilmost a gondolat, ez csak községi demokrata párt.

Nagy gondolat, egeket és a polgármesteri széket, azaz megfordítva, először a polgármesteri széket s csak azután az egeket verdeső gondolat.

Ó nép! Hozzád szól az a szózat, melyet a négy vezér kinyomatott és szét osztatott, hogy siess köréjük, hogy erősítsd őket, mert másképpen kitűnik, hogy nem erősek, pedig nekik erre a látásra szükségük van, hogy nem ám demokratizmusukat, hanem hatalmukat, nép, a te fölötted gyakorolt hatalmukat megmutathassák ott fent. Hogy megmutathassák, nép, te tiszta fogalma a demokratizmusnak, miszerint téged vezethetnek tetszésük szerint.

Nép, te ereje az államoknak, ne engedd magadat eszközül felhasználtatni.

Könyven észre veheted, nép, te valódi demokratizmus, mi a célja azoknak, akik aláírták a felhívást, hogy a demokratizmus ragyogó jelszavával magukhoz édesgessenek.

Nem tihozzátok intézték a felhívást, hanem a „tisztelet vá-

lasztó polgárokhoz“ Választó polgárok, vigyázzatok! Jegyezzétek meg magatoknak, hogy akik valamely komoly munka elején is a munka lényegével össze nem férő ellentétekbe keverednek, nem fogják beváltani birni és tudni azt, amit ígérnek, nem fogják végrehajtani tudni azt, amire vállalkoznak. Jegyezzétek meg azt, hogy nekik reátok szükségük van.

És nem hisszük Szabadka függetlenül gondolkodó választó polgáraitól mi nem hisszük, mert ismerjük őket, mert egyenlőknek tartjuk őket magunkkal, hogy eszköznek engedjék magukat felhasználni hatalmi törekvések kielégítéséhez.

Választó polgárok, nép, azt kérdezzétek meg magatoktól, hogy van e szükségtek nektek a város ügyeinek intézésénél arra, hogy a lakosságot szétzaggassátok, hogy egymással szembe kerüljétek, nem mint olyanok, akik közül az egyik jobban akarja a város javát, mint a másik, hanem mint demokraták és nem demokraták, akik gyűlölik egymást. Erre nektek, Szabadka választói Szabadka közjavanak érdekében szükségtek nincs.

Nézzetek szét a közgyűlési teremben, nem a demokratizmus szelleme uralkodik abban? Van e ott különbség gazdag és nem gazdag között? Nincs. Aki azt mondaná, hogy van, az meghamisítaná az igazságot, az a jó barátból ellenséget akarna faragni, hogy Szabadka közügyének haladását, virágzását kezében tartsa csak azért, hogy ha érdekei úgy kívánják, ha hatalmának bizonyítása végett szükség lesz rá, a haladást megfojthassa a virágot elfonyasztassa.

Választó polgárok, nem volt eddig még Szabadkán ember, aki azt mondta volna, hogy Szabadka minden egyes választó polgára nem egyenlő. De most azt akarja négy ember, hogy

ti, a demokratizmus jelszava alatt Szabadkán egyenlőtlen embereket csináljatok, bevigyétek a közbe azt a tudatot, hogy nem minden ember egyenlő. Ezt akarják ti tötetek Szabadkán, az egyenlőknek városában. A demokrata Szabadkában ti veletek akarnak nem demokratákat csináltatni.

Szabadka választó polgárai, vigyázzatok azokra, akik napfényes időben gyertyát tartanak elétek, mert el akarják veletek hitetni, hogy nem ragyog a nap!

Politikai mozgalmak.

(Saját tudósítónktól)

Budapest, okt. 13.

A képviselőház ma szünetel. A politika az utcán, a Kossuth Lajos-utcai korzón vert tanyát. Értjük ezalatt az ellenzéki politikusok összeverődését. Mert összeverődés ez csupán és nem koalíció, de el sem is képzelhető, hogy a Kossuth-párt, vesszük például Rakovszky hívével amalgamizálódjék. — A határozatok egyöntetűek de ez a heterogén elemeket nem kapcsolja még egybe és aztán a Kossuth párt zöme nem is szívesen láthatja, hogy a kártyákat Bánffy Dezső báró és Rakovszky István keverik, a kik legujabban a legjobb barátságban élnek egymással. De elég ebből az elmékedésből.

A ma délelőtti összeverődésen a jövő eshetőségéről esett szó. Polónyi Géza vitte. A harcot hirdette már az olasz provizoriumról szóló törvényjavaslatnál, a melynek tárgyalásába holnap fog bele a képviselőház »Belterjes« vitát indítványozott, a mi persze az ő fölfogása szerint valószínűs fiók-obstrukciót jelent.

— A pártnak, az ellenzéknek már itt kell, hogy megmutassa az erejét — hangoztatta Polónyi Géza — és aztán megokolt a harc, mert az új provizoriumot Tisza már szombaton életi elépteti, holott magát a javaslatot holnap kezdeti meg tárgyalni a Háznál.

Pedig úgy tudjuk mi és ezt hétfőn meg is irtuk, hogy Tisza István gróf a hétfői ülés előtt a folyosón felkereste Kossuth Ferencet, a függetlenségi párt elnökét és azt az óhaját fejezte ki előtte, segítse elő, hogy a Ház az olasz provizoriumot a szokásos három napi mellőzéssel sürgősen tárgyalhassa. Polónyi Géza ekkor közbevetette magát és kije-

lentette, hogy ő a három napot nem engedi el, a mire a kormányelnök konstátálta, hogy az ellenzéken mult, hogy a provizoriumból tizenötödikére nem vált törvény.

Egyelőre egyébként eléggé nyugodalmas ülések várhatók. A házszabályrevízióra vonatkozó indítványt a kormányelnök a jövő héten szerdai okolja meg. A Ház egyszerű felállással dönt, vajjon aztán napirendre tűzik-e a 21-es bizottság kiküldését igen vagy sem. Ha az indítványt a többség elfogadja, a mint el is fogadja, akkor az érdemleges tárgyalását csütörtökre tűzeti ki a kormányelnök. Politikai jóslások szerint ekkor kezdődnek a parlament kritikus napjai.

Ugyancsak a jövő héten tervezi a kormány az 1905. évi költségvetés benyújtását is.

Lotz Károly.

Sulyos csapás érte a magyar képzőművészetet. Lotz Károly meghalt.

Betegeskedése nagyon sokáig tartott. Állapotában hol javulás, hol rosszabbodás állt be, hol reményt, hol levertséget keltve. A halállal folytatott gyötrelmes küzdelem ma véget ért. Lotz Károly lelke visszaröppent a mindenek alkotójához.

Betegségét az új budai királyi palota freskóinak festésénél kapta. Hozzá tartozói azután a fővárosból elvitték leányához, akinél életének utolsó napjait töltötte.

Augusztus elején nagyon rosszul lett s haza vágyódott Pestre. Kezelőorvosá semmi áron sem akart beleegyezni abba, hogy a sulyos beteg az ut vizontagságainak kitegye magát, hasztalanul. Lotz Károly ragaszkodott kívánságához. Szeptember 11. dr. Pálffy haza is hozta. Eleinte dolgozni akart, mikor azonban kétségbeesve tapasztalta, hogy képtelen rá, lemondott a tervéről. Kornélia leánya éjjel-nappal a legnagyobb gonddal és szeretettel ápolta imádott atyját, aki ma reggel hét órakor foteljében ülve ugyszólván észrevétlenül halt meg. Utolsó szava: »Aranyom« volt, a melyet kimondhatatlanul szeretett leányához, Kornéliához intézett.

Lotz temetéséről a kormány gondoskodik és annak rendezésével az Entreprise-intézetet bízta meg, meg-

Bácsmegeye legnagyobb női felöltő raktára!

Dús választék:

Kalap, cipő és fehéreneműekben. Óriási választék nyakkendőben.

Botok, keztyűk, harisnyák és téli alsó ruhákban

LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

Női és leány felöltőkben, gallérok, raglánok és Hawlockokban.

Gyermek- és leánygallérok és ruhácskák. Szörme Boak legujabb

divat szerint, Blousok, kosztümekek és aljak

Eisler Izsó divatáruházában Szabadkán, Főtér.

hagyva, hogy a ravatalozás, mely a Mücsarnok előcsarnokában fog megtörténni, valamint a temetés a legfényesebb legyen. A temetési szerződés minden valószínűség szerint szombaton délután fog végbemenni és a kerepesi-uti temetőben, hol a főváros díszsírhelyt ad, fog végbemenni.

Lotz Károly, kiváló történelmi és genréképfestő, szül. Hessen-Homburgban 1833. Mint gyermek szülőivel Magyarországra került s itt elsajátítva nyelvünket, magyar művészsé képezte magát. Mint fiatal ember a nagyírú Rahl oldala mellé jutott, kinek egyik legbuzgóbb és tehetségesebb tanítványa lett. Elsajátította tőle a rajzolás biztonságát s a kompozíció ama merészségét, mely egykor mesterének sok tisztelőt szerzett. Haladása oly meglepő volt, hogy Rahl úgy a bécsi görög templom, mint a bécsi Heinrichshof freskóinak kidolgozásánál az ő segítségét vette igénybe. E sikerek következtében már véglegesen Bécsben szándékozott letelepedni, de magyarországi barátai s a hatvanas évek elején Pestről érkezett megrendelések másképen rendelkeztek jövője felől. Lotz Magyarországra költözött, hol az alföldi pusztái híres méneseikkel s a nád-fedelű korcsmák betyármantikájával oly erősen hatottak képzelődésére, hogy egy időre bucsut vett a mitológia bűvös világától, mely pályájára kezdetén annyi tárgyat szolgáltatott ecsetjének s a magyar népeletet kezdte festeni egész szenvedélyvel. Ez a vonzalom csábította őt Petőfi János vitézének illusztrálására is. Több rajzot készített a költeményhez; de a viszonyok e rajzok közzétételét mindeztideig megakadályozták. Csakis négy darab jelent meg közülük mutatoul, a Magyar Művészek c. disztribúciójában. Később, midőn mindinkább otthoniasan érezte magát nálunk, a magyar történet nevezetesebb mozzanataiból merített inspirációt. Választott tárgyainak egy részéről kartonokat készített s ezek arra birták az illetékes köröket, hogy nagyobb mérvű foglalkoztatásáról is gondoskodjanak. Így támadtak először a városi vígadó, aztán a nemzeti múzeum lépcsőházának freskói, majd később művészi hírnevének betetőzéseül, az akadémia falképei s az operaház páratlanul díszes mennyezete, mely az Olimpust tünteti elenk öröszép és mély jelentőségű költészetével.

Azután az új országház, az igazságügyi palota és legutóbb a budai várpalota, melyet azonban már nem fejezhetett be.

A magyarkanizsai rablógyilkosok.

— Az ügyészség vádirata. —

Vérfagyasztó kegyetlenséggel gyilkolta meg három magyarkanizsai legény ez év február 9-én éjjel Pilisi Viktor csárdásné és öreg udvarosát, Barsi Antalt.

Hosszas nyomozás után sikerült a csendőrségnek a tettes kézrekerítése, akik fölött e hó 24-én fog törvényt ülni a szabadkai esküdtbíróóság.

A rablógyilkos Dimovics-familiánál is kegyetlenebb emberi vadállatok szörnyű büntetést pontos részletességgel tárja föl a dr. Papp Sándor kir. alügyész által készített vádirat, amelynek érdekesebb részét alább közöljük.

Nehéz feladatuk lesz a szabadkai ügyvédi kamara által kirendelt védőknek, dr. Petrovics János, dr. Zsulyevits Antal és dr. Székely Zoltán helybeli ügyvédeknek, akik mindhárman készséggel vállalkoztak hálatlan megbízatásuk teljesítésére.

Az érdekes vádiratból a következőket közöljük:

A vád.

Vádat emelek Csesznek Mihály (23 éves), Német István (23 éves), és Katona Károly (21 éves) terheltek ellen, kétrendbeli gyilkosság és kétrendbeli rablás büntette miatt azon az alapon, hogy az ugynevezett réti csárdában 1904. évi február hó 9-én éjjel, előzetes összehívás után s megállapított terv szerint Pilisi Viktort és ennek udvarosát, id. Barsi Antalt előre megfontolt szándékkal együtt és közösen megölték és Pilisi Viktortól 18 kor. 80 fillért, 2 drb. arany gyűrűt és egy arany nyakláncot szívvél, id. Barsi Antaltól pedig egy koronát elvettek.

Az előkészületek.

A tényállás szerint terheltek 1904. évi február hó 9-én reggel 7—8 óra tájban Magyarkanizsán a piacon összejövetelük után, panaszokot egymásnak, hogy jön a farsang és nincs pénzük, jó lenne valahonnan szerezni — Német István felhozta, hogy Pilisi Viktortól könnyen szerezhetnek; azt is említette, hogy sok pénze nem lehet ugyan, legfeljebb 30 frt körül, de ők ezt is elégnék találták és megállapodtak, hogy a rájuk következő este, mind a hárman kimennek a réti csárdába, hogy Pilisi Viktortól pénzt hozzanak. A nap folyamán aztán többször összejöttek a Csesznák, Katona, majd Német lakásán s d. u. 5 óra körül végleg megállapodtak abban, hogy Pilisi Viktort agyonütik és azután elveszik a pénzt. Katona Károly a lakásáról a bűnjelt képező ölmos végű botot, Német István pedig a saját lakásáról a felszerből a bűnjelt képező fűzfa gereblye nyelét és keményfa villanyelet hoztak ki, a fűzfa nyelet átadta Csesznek Mihálynak, a villanyelet pedig magának tartotta meg.

A megbeszélés.

Este 8 óra tájban a Német István lakásáról így felfegyverkezve indultak a csárda felé. — Nehogy azonban az utcán járó emberek lássák őket az ütőeszközökkel felszerelve együtt, egymástól elválva mentek, elől ment Katona Károly, utána 25—30 lépésre következő Csesznek Mihály, körülbelül ily távolságban követte ezt Német Mihály, míg nem a községből kiértek. A község végén ismét összejöttek s a községtől a csárdáig terjedő kb. 45. kilométernyi uton részletesen megállapították, mikép követik el a tettet s egyuttal elhatározták, hogy a Pilisi Viktor szolgálatában álló öreg embert is agyonütik, nehogy árulójuk legyen. — A cselekmény elkövetésének módjait akként állapították meg, hogy Csesznek Mihály és Katona Károly előbb mennek be a csárdába, megisznak egy félliter bort, Német egyelőre kint marad megfigyelni, nem jár-e arra valaki, s majd később ő is bemegy, külön asztalhoz ül, mintha nem is együvé tartoznának, később szinleg összevesznek, biztosra vevén, hogy a csárdásné és szolgálja majd közbelép és verekedés közben könnyebben végezhetnek velük.

A gyilkosság.

Igy is tettek, mikor a csárdához ér-

tek. Csesznek és Katona bementek megittak félliter bort, ezután belépett Német István, külön asztalnál foglalt helyet, fél liter bort hozott, mire Csesznek és Katona a második félliter bort hozatta. Ezután megállapodásukhoz képest Csesznek Mihály beléköltött — szinleg — Német Istvánba, azt mondván: «Te vagy az a hírek gyerek, aki engem a vásárban megvertél?» — erre Német azt válaszolta: »én vagyok,« mire Csesznek Mihály egy tüveget dobott Német felé, ezután egymásnak akartak menni, mire Pilisi Viktor és szolgálja Barsi Antal valóban közbelépett, hogy a vélt verekedést megakadályozza. Pilisi Viktor éppen egy székelt tett félre az utból, mikor Csesznek Mihály a gereblye nyéllel őt fejbe ütötte; nyomban Német István idb. Barsi Antalt, ütötte fejbe a villanyélel, majd Katona Károly az ölmos végű bottal ütötte fejbe idb. Barsi Antalt, kire Csesznek Mihály mikor eléje esett, szintén ütött többször a gereblye nyéllel; Német István a villanyélel, miután Barsi Antalt több ízben fejbe ütötte, Pilisi Viktorra is ütött; Katona Károly pedig a nagyon hörgő idb. Barsi Antalt több helyen megszurkálta; addig bántalmazták mindkét áldozatot, míg kiszenvedtek. Pilisi Viktor 11 rendbeli ütéstől származó súlyos sérülést szenvedett, melyből 4 feltétlenül halálos volt; idb. Barsi Antalra 6 ütést és 12 szurást intéztek, melyekből 3 ütés és 3 szúrás feltétlenül halálos volt.

Az osztozkodás.

Végezven véres munkájokkal a terheltek, miután előbb Csesznek Mihály a Pilisi Viktor kötényéből kihullott 60—70 krt. felszedte, az idb. Barsi Antal nyakában volt zacskót pedig kifordította és az abban talált 1 koronát magához vette, — mindhároman bementek a Pilisi Viktor lakószobájába, ott mindent felforgattak, Csesznek Mihály Pilisi Viktornak magához kerített kulcsával az almáriomot kinyitva, abból mindent kihánytak, — az almáriomban körülbelül 1 frt aprópénzt találtak és egy arany gyűrűt, a pénzt Német István, a gyűrűt pedig Katona Károly vette magához. Ezután az ivószobán keresztül távoztak. A csárdát azonban alig hagyták el, ismét visszatértek, mert nem voltak megelégedve a zsákmánnyal. Ismét kutatni kezdtek a lakószobában pénz után s az almáriom alatt találtak is egy zsebkezdőben koronákból és 20 filléresekből álló aprópénzt és egy arany gyűrűt, amit Német István vett magához. Az ivó szobában pedig Csesznek Mihály a Pilisi Viktor aranyláncát szívvél vette magához. Ezek után az ezen alkalommal kint várakozó s őrt álló Katona Károlylyal együtt mind a három el távoztak a helyszínről, az ütőeszközöket otthagya és Német István lakására mentek, ahol az istállóban összeadták a rabolt pénzt és ékszerket, a pénzt egyenlően felosztották maguk között, mindegyiknek 6 kor. 60 fill. jutott, ezenfelül Csesznek Mihálynak az aranylánc szivecskével, Német Istvánnak és Katona Károlynak pedig egy-egy aranygyűrű. — A pénzt elköltötték. Csesznek Mihály az aranyláncot Versegi Rózának ajándékozta azzal, hogy ő vette azt a leány részére; Német István a gyűrűt anyjának adta megörzés végett azzal, hogy egy leánytól kapta ajándékba, Katona Károly pedig a neki jutott aranygyűrűt eldobta. — Ezek a bűnjelek megkerültek.

A cselekmény elkövetését a most

előadott tényállásnak megfelelőleg ismeri be mind a három terhelt, némi eltéréssel.

HIREK. TÁJÉKOZTATO.

Szabadkai közkönyvtár és múzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Október 16. A szabadkai famunkások szakcsoportjának szüreti mulatsága a Szarvas féle vendéglőben.

November 6. és 20. Agarászversenyek. Országos vásár. Ujjvidék, október 29, 30, 31-én országos vásár.

— Kinevezés. A hivatalos lap mai száma hozza, hogy a belügyminiszter Szalay Frigyes min. segédfogalmazó, megyei főispáni titkárt miniszteri fogalmazóvá nevezte ki és Bács-Bodrogh megye és Zombor sz. kir. város főispánja mellé titkári minőségben szolgálattételre beosztotta.

— Felhívás Szabadka iparosaihoz. A szabadkai ált. ipartestület előljáróságát és tagjait felkérem, hogy f. hó 15-én (szombaton) d. e. fél 12 órakor az ipartestület tanácstermében megjelenni, és azon küldöttséghez, a mely Schmausz Endre ő méltóságánál — ipartestületünk önzetlen jóakarójánál — bucsuzó tiszteletét teendi, csatlakozni sziveskedjenek. Szabadka, 1904. évi október hó 13-án. Dr. Reisner Lajos, iparhatósági bizos.

— Közgyűlési póttárgyak. Az október hó 17-én megtartandó törvényhatósági bizottsági ülés tárgysorozatába pótlólag a következő tárgyak lettek felvéve: özv. Steib Johanna és társai egyezségi ajánlata néhai Vojnich Tivadarné hagyatéki ügyében. — Magyar műkertészek országos egyesületének kérvénye a novemberben Szegeden rendezendő kiállítás segélyezése tárgyában.

— A járvány ellen. A terjedő tifuszjárvány ellen teendő óvintézkedések tárgyában az egészségügyi bizottság holnap délután 3 órakor a városháza tanácstermében ülést fog tartani.

— A Vöröskereszt Apatinban. A Bácska egyik virágzó városában, Apatinban most alakult meg a Vöröskereszt egylet fiókja. Megválasztották elnöknek Matkovich Bélánét és Deklava Bélát, ügyésznek Zombory József dr.-t, orvosnak Thim József dr.-t, pénztárosnak Zsigmond Gyulát, titkárnak Szeberényi Gyulát.

— A cipész-sztrájk vége. A szabadkai cipésmunkások sztrájkja ma véget ért, mert a munkaadók és munkások között létrejött a meg egyezés.

— Acél Henrik paravantja. Rokonszenves, neves arcképfestő, Acél Henrik időzik hosszabb idő óta Szabadkán. Feltűnést nem keltve dolgozik műtermében megrendeléseinek, s most is tizennégy arcképet fest. A fiatal művész ambíciója — időt szakított magának arra is, hogy iparművészettel foglalkozzék. Így festette meg paravantját, melyet a legutolsó párisi világkiállításon is kiállított, a legnagyobb elismerést aratva művészetével. Ezt a paravant holnap Hoffmann Mihály butorkereskedő is kiállítja kirakatában.

— Egy városi díjnok szerencséje. Az is csak Szabadkán eshetik meg, hogy valaki leesik az első emelet lépcsőjéről, a korláton átbukva és semmi baja se történjék. Mert ez történt ma délelőtt Piukovics Antal, adóhivatali díjnokkal. Amint lefelé indult a lépcsőn, megesuszott s a korláton átbukva az udvar kövezetére zuhant. Baja azonban nem történt.

Nem csodálkozhatunk, ha a szerencsés lebukás miatt Piukovicot számosan üdvözölték.

— **Uszkoesizás.** Szegény volt a legény, de forró, odaadó szerelme gazdaggá tette őt szép szerelmese szemeiben. Csamprág Rádó keletiből szegény napszámos legény már régen udvarolt a szép Kósics Katicának, de az alig 17 éves leány szülei, akik módos emberek, semmiképp sem akartak beleegyezni, hogy a szerelmesek egymáséi lehessenek. A bátor legény, miután szépszerével nem érte el vágyai netovábbját, tegnap kileste a kedvező alkalmat és a leányt, aki éppen nem ellenkezett, megszóktatta e szülői háztól. Mire az öregek észrevették leányuk eltűnését, árkon-bokron tul voltak. Ma a rendőrség előtt panaszolta el baját a leány apja, de aligha lesz eredménye a rendőség beavatkozásának, mert a törvény nem akadályozza a 16 évet meghaladott koru leány szabad elhatározását.

— **Ki a nagyvilágba.** Alig 13 éves, de korát messze meghaladó értelmi fejlettségű legénykét állítottak ma az ügyeletes rendőrkapitány elé. Gombár Pál segédsi (somogy-megyei) illetőségű a fiatal vándor, aki anyátlan, apátlan árva lévén, mint mondja, Csákány községből, a nagyanyja házából indult kenyér után. Irni, olvasni jól tud s meglepő jártassággal felel a hozzá intézett kérdésekre. Semmiképp sem akar visszatérni a falujába, itt szeretne alkalmazást találni. Egyelőre a rendőrség vette gondjaiba.

— **A testvérek.** Lantos Zoltán vasuti alkalmazottat nem rég helyezték át Szabadkára. Szüleivel és nővérével együtt költözött ide. Nővére itt hamarosan kőrre akadt. Tegnap vidáman fütörészve ért haza, de jókedvének csakhamar vége szakadt amint nővérenek sirásról vörös szemét meglátta. Mert nagyon szereti a nővérét. Aggodalma pedig csak növekedett, amikor nővére a nyakába csimpaszkodott s folytatta a sirást ott, ahol elhagyta.

— De édes, pici kis tubám, menny-asszony vagy és mégis sirsz?

— Hát nem látod, hogy örömmemben sírok.

— Ugy és mi nagyobb öröm ért? Talán te nyerted a 400.000 koronát? . . . Nem? . . . Hát akkor a vőlegényed?

— Az sem!

— Akkor . . . akkor . . . valami új süteményt találtál föl.

— Urfi, maga rossz találógató.

— Tudom már, a novemberi Chrysautemum kiállításra szánt virágod szépen fejlődik.

— Jaj de csacsi vagy Zoltán! A papa ünnepélyesen megígérte, hogy az órámat és a leendő férjem óráját is *Czeizler* Lipót órásnál (Kossuth utca Dominusz-ház) javíttatja. Mindig együtt jár majd a két óra, pedig egy javításért, két évi jótállás mellett csak 90 krajcárt kér. Ó nála véseti be a nevet, meg a férjem címerét is az új órámba. Művészi-sen vés.

— **A kutásó balesete.** Evetovics György kutásó a IV. körben egy kut tisztítását eszközölte. Miközben a kötélen leeresztett vödörben a sarat feladogatta, a vödör leszakadt és Evetovics fejére esett, amelyen erős zúzódást idézett elő. A sebet a mentők kötözték be.

— **Csöd.** A szabadkai kir. törvényszék *Steiner* Ferenc kunbajai vegyeskereskedő ellen a csödot elrendelte. Csödbiztosul *Kindris* Gábor

törvényszéki bíró, tömeggondnokul dr. Zsulyevits Antal szabadkai ügyvédek nevezettek ki.

— **Lakások féregmentesítésére** u. m. legyek, balhák, poloskák, rusznik és svábbogarak ellen biztoshatású új irtó szerek kaphatók **Zalán Béla** droguistánál Szabadkán, Kossuth-utca.

— **A budapesti meteorológiai-intézet** jelentése. 1904. október 13-án. Változóan felhős idő várható, több helyütt esővel.

Egy szabadkai jogász párbaja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, 1904. okt. 13.

A Barcsay-utcai gimnázium környékét két nap előtt világos nappal, délben egy órakeres pofonok csattogása zavarta meg. A pofonokat a gimnázium egyik tanára dr. Lázár Béla kapta egy igen erőteljes, felhevült fiatalembertől, névszerint Szántó Miksa joghallgatótól, még pedig oly hirtelen, hogy védekezni sem volt ideje.

Az inzultusra természetesen nagy csődület keletkezett a tanár és a joghallgató körül, a diákok is épp abban az időben tódultak ki az iskola kapuján és kíváncsian álltak körül Lázár doktort és a támadóját.

A kulissza-titokból azonban ott a helyszínen nem tudtak meg semmit a kíváncsiak. Az ellenfelek nem sokat tárgyaltak az ügy előzményeiről. Szántó Miksa csak ennyit mondott:

— Ezt a nővéremért kaptam!

Az ügy előzményei a következők: Szántó Miksának valahol vidéken van egy nővére, aki tanítónő. Néhány hét előtt a tanügyi lapban egy cikk jelent meg, amelyet dr. Lázár Béla írt. A cikkben Szántó Miksa nővéréről volt szó, leleplezéseket tartalmazott a cikk a tanítónőről, aki állítólag rosszul neveli a gondjaira bízott leánykákat. Ezt a cikket rövidesen egy másik, sőt egy harmadik cikk is követte, mindegyiket Lázár tanár írta.

A tanítónő az öcséséhez fordult panasszal, aki itt Budapesten jogász. Megírta neki az egész dolgot és segítséget, tanácsot kért tőle.

A fiatalember nem sokat töprengött az eseten, megvárta Lázár doktort és inzultálta.

Az ügy azonban nem maradt ennyiben. Lázár doktor az eset után nyomban elküldte segédjeit Szántóhoz elégtételért. Szántó is megnevezte a maga segédeit s a négy megbízott hosszas tárgyalás után kardpárbajban állapodott meg, igen súlyos feltételekkel. A párbajt a Fodor-féle vivóteremben ma délelőtt tíz órakeres vívták meg.

Háromszor csaptak össze és a harmadik összezapásná a párbaj Szántó teljes harc képtelenségével végződött.

A koldusasszony vagyona.

Kettős gyilkosság Bácskeresztúron.

Özv. Hanul Márát és Józsa nevű 18 éves leányát éjjel ismeretlen tettesek kegyetlen módon meggyilkolták.

A rémtettet legelsőnek egyik szomszédasszony vette észre, kinek feltűnt, hogy a máskor kora reggel künn dolgozó Hanulnét nem látni. Átment és amint benyitott, rémséges látvány tárult elébe. Nagy ijedten szaladt ki és egyenesen a község-házára ment, hol a rendőrségnek a gyilkosságról jelentést tett.

A rendőrség azonnal megindította a vizsgálatot. Az asszonyt fején és hátán, késsel okozott több sebbel,

az ágyon, a leányt pedig, kinek mindkét szeme ki volt szurva, a szoba közepén a földön, egy nagy vértócsában találták. Mindkettőjüknek ezenkívül a nyaka el volt vágva.

A gyanu a helybeli cigányokra hárult. A rendőrség két cigányt le tartóztatott.

Hanul Mária jó módu asszony volt és valószínű, hogy pénzt akarták elvenni, ami azonban aligha sikerült a betörőknek, mert az özvegy pénzt sosem tartotta magánál. Ha mégis néha volt otthon pénze, — azt állítólag — oly helyeken tartogatta, hogy azt lehetetlen volt megtalálni.

Hanulnénál a boncolás közben a ruhájába gyűrve 1800 koronát találtak, de még megjegyzendő, hogy ezen összeg vagyonának csak egy részét képezi. Vagyonát özv. Hanulné koldulással szerezte. 40 év óta lakott Keresztúron, hova Zemplén megyéből jött. A gyilkosokat még mind eddig nem találták meg és nyolc csendőr állandóan ott van.

A háború.

Pétervár, október 13.

Revalból érkezett tudósítások szerint a balti hajóraj végre elindult. Áll pedig a hajóraj 7 csatahajóból, 8 cirkálóból, 9 torpedózuzóból és 10 szállítóhajóból. A balti flotta két hajórajra oszlott. Az egyik Suez felé, a másik pedig a Jöremény-fok felé indult. Az Indiai oceán egyik előre meghatározott, de szigorú titokban tartott helyén fog a kettő oszlott hajóraj találkozni és újra egyesülni.

Tokio, október 13.

A tegnap délelőttig beérkezett hivatalos és pontos jelentések szerint a japánok jobb szárnya heves, a jelentős küldések még mindig tartó küzdelemben jól tartja magát a Taicao folyó mellett levő Pünjiku közelében levő állásaikban. Oku tábornok, ki a balszárnyon van, azt jelenti, hogy jobbszárnya Nodzu balszárnyával megtámadta az oroszokat Vuitaicsutnál, a jentai szénbányától négy mérföldnyire északra, de a hétfőtől keddig való éjjelig nem tudták őket állásaikból kiszorítani. Oku csapatainak középső részének sikerült az oroszokat kiűzni a Tatungsan mellett levő vasárnap megszállt állásukból. Oku balszárnya megtámadta az ellenséget Szibiasa-tung mellett levő állásában, majd előrevonult Hocsiatung felé.

London, október 13.

A Daily Telegraphnak jelentik Csifuból tegnapi kelettel: Stössel tábornok lakásába behatolt egy gránát, miért is kénytelen volt lakását átteni a város közelébe. A gyermekhalandóság Port-Arthurban nagy. Az oroszok szabadon bocsájtottak tizenegy japánt, kiket Dalinba szánt rakományal fogtak el, mert nem tekintik őket kombattansoknak. A japánok minden meggyúsult támadás után hálaistentiszteletet tartanak Port-Arthurban.

London, okt. 13.

A Daily Telegraphnak jelentik Csifuból tegnapi kelettel: Négyezer kozák 100 kilométernyire Tingjang elé érkezett. Hir szerint megszállták az összeköttetést Szöul és Gensan között és a vasutat sok mérföldnyire megrongálták. Ugy hírlik, hogy a hadi főut mellett levő helyőrség készleteket megsemmisítették.

Sanghai, okt. 13.

Az orosz hajóhad okt. 1-én ki akart törni a port-arthuri belső kikötőből, de e szándékában megakadályozta a keleti kikötőt uraló japán ütegek tüze. A Retvizán erősen megsérült.

TAVIRATOK.

Életmentő orvos.

Budapest, okt. 13. Rendkívül idegizgató jelenet játszódott le ma délelőtt a Teréz-köruton. Az első számú ház előtt egy villamos robogott. Klerits Antalné olasz származású asszony nem vigyázva a villamos jelzésre, saját vigyázatlanságából a kocsit alá került. Az egyik lábát a kerekek egészen levágták, úgy hogy csak egy kis bőr darab tartotta rajta. A villamoson utazott véletlenül dr. Abonyi József fogorvos is. Ez látva a szerencsétlenséget, leugrott a kocsiról és buzgalmában maga is majdnem a kocsit alá került. A derék orvos azonnal munkához fogott. A nála volt kötszereket erős krompromittáló kötést csinált és így megakadályozta, hogy a sebesült asszony elvérezzen az utcán. Mire a mentők megérkeztek, dr. Abonyi Lajos a munkájával elkészült, úgy hogy az asszonyt a Rókus-kórházba lehetett szállítani. Az életmentő orvost az összesereglett tömeg megéltjezte.

Balkán zavarok.

Konstantinápoly, okt. 13. (Havas.)

A macedóniai titkos bizottság hivatalosan jelenti egy görög bandának Macedóniába történt betörését. Ceca a banda feje, Prefobatiánál két bolgárt ölt meg, akik avval vannak vádolva, hogy több görögöt öltek meg. A banda összeütközött egy török csapattal és tüzelés nélkül visszavonult. Egy Kautisz vezetésű alatt álló másik görög banda és bolgár komitácik között, kik Mitrovnakóból voltak kirendelve, valóságos ütközet folyt le. Huszonkét bolgár megsebesült, hat elesett. Egy fiatal görög nő is életét vesztette.

Konstantinápoly, okt. 13. A

monasztiri görög metropolita táviratilag tudatta az öikuménikus patriarkátussal, hogy egy nagy bolgár banda a múlt vasárnap megtámadta Brod falut és a templomban megölt egy papot és két előkelőt. A pap házat felgyújtották és felesége elpusztult a tűzben. Monasztiri jelentések szerint Sztlatinánál összevesztett egy bolgár és egy szerb banda. Négy bolgár elesett. Mind a két banda elmenekült.

REGÉNY CSARNOK.

A LEÁNY-VOJVODA.

Írta: Dugovich Imre. 42.

— Hanem mielőtt e parancsot kiadnám, még egyszer hozzátok fordulok, vitézek. Hallottátok a Sztára Plánina vojvodájának a parancsát; hallottátok, hogy a halál elé kell rohannunk. Lelkesedéstecken egyekké lettetek velünk. Hanem egyiktek sem kérdezte, hol lesz az első harc, miképpen óhajtjuk biztosítani az első győzelmet? Most gondoljatok erre, hogy a felelelőből a veszély teljes nagyságát megismerjétek.

Dobra szavaira Zsenó felelt.

— Mától fogva, ahol egy ozmán harcos élénk kerül megtámadjuk egyenlő erővel. Egy egy ellen, tíz ellen tíz. Szükségünk van fegyvereikre, szükségünk van halálukra. Az első nagy ütközet megkezdése előtt ti

vojvodák állapítják meg a hadi tervet. Életünket, mint a szabadságért hozandó áldozatot a ti kezeitekbe ajánljuk. Vitézek, van-e köztetek bizalmatlankodó, aki részese akar lenni a megszügyenítésnek, mely méltán ért engem?

Senki sem felelt a kérdésre. — Nincs közöttünk egyetlen egy sem, vojvodák, fejezte be szavait Zsenó a vezeklőnek hangján.

— Jól van junákok, szólalt meg ismét Dobra. Akiknek a toborzás munkája jutott, hajnalban utra kél, s mint a hirmondó galamb száll gyorsan és küldi hozzánk a sasok szárnyain a hajdukokat. Mindenki magával hozza fegyvereit, lovát akinek van, élelmet amenyit bír. Most pihenni térünk, hogv a hajnal pirjával mindenki utnak indulhasson. Jegyezzétek meg, hogy még mindig óvatosságra van szükségtek. Vendégejétek meg előbb társaitokat, Radin vojvodát, s azután pihenjete le.

Néhány hajduk kivált a csoportból, hogy élelmet hozzon Rádinnak és társainak. Pillanatnyi mozgást okozott ez a csoportban. Mikor a mozgás megszűnt, Dobra Blagojóhoz fordult.

— Blagojó! Nagy feladat vár rád. Haladéktalanul utnak kell indulnod. Nincs egyetlen pernyi vesztegetni való időd sem. Talán kész csapat várja már a hiradást, hogy a táborba induljon. Ha nem, a toborzás munkája rád vár. Hanem ebben nagy segítséged lesz. Blagojó, menj Nedelyához.

Blagojó megremegett a név hallatára, önkéntelenül kitért karokkal karokkal lépett a leány-vojvoda elé, mintha hálaképen átakarta volna ölelni. A szemeiből öröm sugárzott, az ajkai szólásra voltak nyitva, de szívének heves dobogása visszaszorította mellébe a szavakat.

— Blagojó, Nedelya vár rád Caribródban. A sztaresina várja a harci riadót. Isten veled.

Rádinnal, Dobrával, Zsenóval kezelt szorított a szabadsághős, s azután kettős boldogsággal a lelkében hagyta el a csapatot, csakhamar eltűnve a völgyet borító sötétségben. A junákok lepihentek rövid pihenésre. A hajnal már közeledett.

VII.

Dobra csapata naponta növekedett. A Vojna domb, mely máskor csak nyári táborozó hely volt, most élénkebb volt, mint bármikor. A közeli, a távoli falvakból egyaránt jelentkeztek a hajdukok, telve lelkesedéssel és gyűlölettel. Lelkesedéssel a szabadságért, gyűlölettel az elnyomó ellen. Naponkint el-eltűnt egy-egy janicsár őrzője. A lokorszkóiak némává lettek félelmükben. A küszten-dili pasaság területén sarcolták a

falvak ozmán lakóit. Másfél hét alatt egész halom fegyver és lőszer várta a táborba siető hajdukokat.

A küszten-dili pasa sem pihent. A bolgárokat tizedeltette, de teljes erejével nem törhetett az elnyomásra, mert csapatait a szófiai pasa ellen intézendő támadásra tartotta készenlétben. Paszvanó, a szófiai pasa, akinek kémei hírül hozták a küszten-dili pasa terveit, nem tartotta szükségesnek a hajdukok felkelésének elfojtását. Ebben a pillanatban ez az ő ügyét mozdította elő.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:
DUGOVICH IMRE.
Laptalajdonosok: **AZ ALAPÍTÓK**
Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefon szám: 62.

Schmidt Flórián
kefekötő, magán használati és ipari kefék gyári raktára
Szabadka, Halasi-ut 217. szám.
Saját ház.

Raktáron tart minden e szakmába tartozó kefe árukat, kitűnő tartós gépkeféket és legjobb minőségű meszelőket. — Elárulás nagyban és kis esinyben. — Ugy helybeli mint vidéki megrendelésekre kiváló gondot fordít.

Egy jó karban levő
Zongora
julfányos árban
azonnal eladó
esetleg bérbeadó.
Czim a kiadóban.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. — Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort, Zongorát, Bort, Gyümölcsöt,	Gabonát, Üzletet, Műhelyt, Lakást,	Üzleti helyiséget Nyaralót, Birtokot, Házat,
--	---	---

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsme gyei Napló“ kis hirdetési rovatát.

Bácsme gyei Napló ára 2 fillér kapható: Vig Zsigm. Sándor könyv és papír kereskedésében főtér. Heumann Mór könyv és papír kereskedésében főtér. Mezneries József fűszer és csemege üzletében honvéd laktanya mellett Tenner B. tűzoltósági és játéka-üzletében Kossuth-u.	Erdélyi D. és Társa dohány nagyüzlete Kossuth utca. Beck Sándor fűszer és liszt üzlete a törvénytöréssel szemben. Herezl József fűszer- és liszt üzlete Petőfi-utca sarkán. Krécsi A. Nándor könyv és papír kereskedésében Deák-u. Gerber Jakab dohánytörzsde és esztergályos üzletében Kossuth-u.	Nojések Géza fűszer és csemege üzlete oen Damjanich és Bercesényi utca sarkán. Spitzer és Klein fűszer és csemege üzletében Rudics-u. PALICSON Menczel Mihály fűszer és csemege üzletében Kiadóhivatalunkoz intézett levelek csakis bélélygel továbbíthatnak
---	---	--

Hölgyeim! Intelligens, jó modoru fiatal ember oly urnő vagy ur ismeretséget keresi, aki nemes szive sugallatát követve, hajlandó volna önállósításához, egy szép jövőt ígérő vállalat megindításához 1000—1500 korona kölcsönt adni, mit részletekben visszafizetne. Szives leveleket „Jósziv“ jelige alatt Szeged, posterestante kér. 574

Őszi rózsá. Csak este 4 órától vagy gyakrabban szabad. Válaszát mielőbb kéri ** 577

Végtelenül szeretni tudó intelligens fiatal ember érdekel nélküli ismeretséget keresi fiatal ur a-szonykának. Leveleket „Édes“ jelige alatt a kiadóhivatalába kérek. 578

Átvesszek (vidéken is) fűszerüzletet trafik és pálinkakamérral egybekötve. Grósz Bernát B.-Aranyos, Szabecles m. u. p. Gyüre. 579

Nagy vidéki gyakorlattal bíró jogtudor, esetleg tételes szigorlatot letett ügyvédjeölt keresetnek Dr. Fuchs Ignác galánthai ügyvéd irodájában. 580

Izr. leány nevelőnői állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 576

Ki akar eladni vagy venni könyvet, enemüvet, papirt, írószert, az men-
jen az „Antikvárium”-ba, Szabadka. a Gimnázium átellenében. Kölcsönkönyvtárának havi díja 30 kr. Képes levelező-lapoknak csak 1 kr. darabja az Antikváriumban. 556

Széchényi téren egy csinosan butorított szoba azonnal kiadó. Cim a kiadóba. 560

Mákdaráló egész jó karban azonnal eladó Cim a kiadóhivatalban. 562

25 év óta fennálló rövid divattáru üzletem, előnyös feltételek mellett azonnal eladó. Blumberg, Nyiregyháza. 563

Gazdaasszonyi, kulcsárnői állást keres egy jó családból való nő. Cim a kiadóban. 547

Varróleány egy fiatal ügyes, házhöz ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban. 575

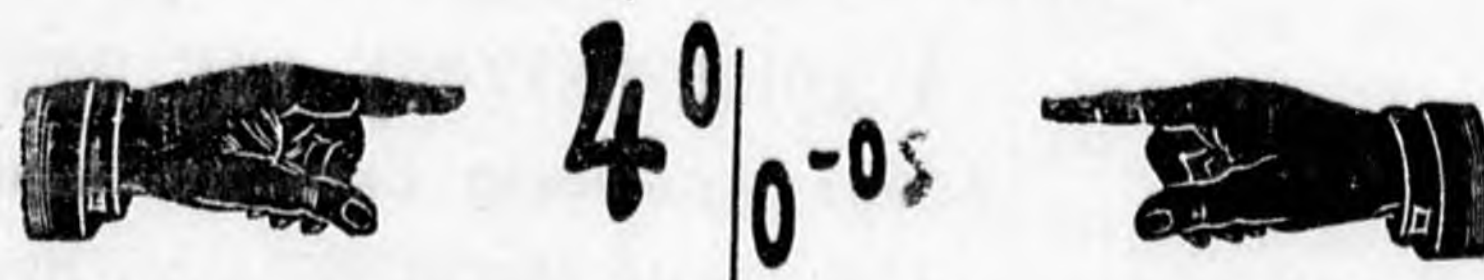
Cimbalom iskola
öntanulásra.
Minden cimbalom kedvelő megtanulhat magányosan tanító nélkül cimbalmozni a KOVÁCS-féle legújabb cimbalom iskolából. Az iskola tartalma: 10 lecke, 10 rajzzal, 50 legújabb magyar nótával. Az iskola ára 10 kor. Kapható KOVÁCS JÁNOS okl. cimbalomtanárnál, — Budapest, Erzsébet-körut 5. szám.

Előzetes költség nélkül!

PÉNZ

törlesztéses kölcsönöket

Személyhitelt!

4%
0-05

nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtokok és ingatlan 3/4 értékéig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivatalnokoknak kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre gyorsan és discretan.

Bank- és magánadóságok convertálása.

Készítünk tervezeteket különféle újonnan alapítandó vállalatokról, valamint financirozzuk is ezeket. Elvállalunk technikai és geologiai véleményezéseket hiteles szakértők által; foglalkozunk fennálló vállalatok részvénytársasággá való átalakításával.

MELLER LAJOS és Társa Budapest, VI. Teréz-körut 32. (Törvényileg bejegyzett cég.)

Nyomatott kiadók Kladek és Hamburger könyvnyomdájában Szabadkán.